

H2 צבא TSAVA (14/499) kokoontua joukoksi (juuri)

(päivitelty 7.12.2023)

H2 HEPREA JUURET JA SANAT <https://gen.fi/h2.html>

H2 צ TSADI <https://gen.fi/h2-y.html>

H2 צב TSADI–BET <https://gen.fi/h2-yb.html>

H2 צבא tsava (14/499) kokoontua joukoksi (juuri)

<https://gen.fi/h2-ybx.html>

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

0. Dokumentteja
 1. Juuri
 2. Verbi (14x) palvella, sotia, NH kokoontua
 3. Sana BH:ssa
 - 3.1 צבא tsava mask. (484x) joukko, palvelusjoukko, sotajoukko, palvelus
 4. Erisnimet BH:ssa
 - 4.1 יהוה־צבאות Adonai Ts^evaot henk. mask. Herra Sebaot, "palvelus- ja sotajoukkojen Herra"
 - 4.2 צבא־ם Tsevo'im paik. fem. (1x [+ 4x]) Seboim, "joukot"
5. Sanoja myöhemmässä hepreassa

0. DOKUMENTTEJA

H Heprea, sivukartta

<https://gen.fi/h-sivukartta.html>

H9 צבא tsava (14x) palvella, sotia, NH kokoontua (verbitaul.) (tulossa, jHs.)

<https://gen.fi/h9-ybx.html>

Abarim (raamatullisten nimien merkitys)

<https://www.abarim-publications.com/>

Academy of the Hebrew Language (Heprean kieliakatemia) (AHL)

<https://hebrew-academy.org.il/>

Etymological Dictionary of Biblical Hebrew by Rabbi Samson Rafael Hirsch.

Ed. Matityahu Clark. Feldheim 1999 (Hirsch)

<https://books.google.ca/books?id=eVAAfn6Itb4C&printsec=frontcover&hl=fi%23v=onepage&q&f=false>

Even-Shoshan, Avraham: Konkordantsia chadasha.

Hamilon Hechadash 2000 (EShK)

Iso Raamatun tietosanakirja. Vol. 1–3. Raamatun tietokirja 1972–1975 (IRTI)

Liljeqvist, Matti: Vanhan testamentin hepreean ja aramean sanakirja.

Finn Lectura 2010 (MLH)

Palva, Heikki: Raamatun tietosanasto. 3. painos. Data Universum 2006

Saarisalo, Aapeli: Raamatun sanakirja. Uudistettu painos. Data Universum 2006

(ASRS)

Seppälä, Seppo: Heprea–suomi-sanakirja. Suomen Karmel-yhdistys 1981 (SSH)

Seppälä, Seppo: Suomi–heprea-sanakirja. Suomen Karmel-yhdistys 1989 (SSS)

1. JUURI

- **צבא** tsava (14/) kokoontua joukoksi (juuri)
 - ei identtisiä juuria
- sisarj. **יצב** jatsav (47/) olla paikoillaan, pystyssä
- sisarj. **סבא** sava (6/) kokoontua juopottelemaan
- sisarj. **צבה** tsava (2/) paisua, turvota, olla korkea
- sisarj. **צבע** tsava (0/44) osoittaa, korostaa
- sisarj. **צמא** tsama (10/) vetäytyä pienempään muotoon: kuivua, janota

2. VERBI (14x) PALVELLA, SOTIA, NH KOKOONTUA

H9 **צבא** tsava (14x) palvellla, sotia, NH kokoontua (verbitaul.) (tulossa, jHs.)<https://gen.fi/h9-ybx.html>

3. SANA BH:SSA

- 3.1 **צָבָא** TSAVA mask. (484x) joukko, palvelusjoukko, sotajoukko, palvelus

צָבָא צבא

mask. (484x, 1Moos02_01) joukko, palvelusjoukko, sotajoukko, sotaväki, armeija, sotapalvelus, asepalvelus, temppeleipalvelus, pakkotyö, vaiva, vaivanaika, NH tehtävä, määräaika, paljous

צְבָאוֹת צבאות

mon. (Sim lev!)

4. ERISNIMET BH:SSA

4.1 יהוה־צבאות ADONAI TS^EVAOT henk. mask. Herra Sebaot,
"palvelus- ja sotajoukkojen Herra"

יהוה־צבאות יהוה צבאות

henk. mask. Jahve/Herra Sebaot, "palvelus- ja sotajoukkojen Herra", **Sabaoth**
• Jahve Ts^evaot (264x, 1Sam01_03, Ps080_05)

אלהי־צבאות אלוהי צבאות

henk. mask. Elohei Ts^evaot, Jumala Sebaot, "joukkojen Jumala"
(18x, 2Sam05_10)

Herra Sebaot tarkoittaa "palvelus- ja sotajoukkojen Herraa". Näitä Herran johtamia palvelus- ja sotajoukkoja ovat niin taivaankappaleet kuin enkelijoukot, samoin kuin Israelin sotajoukot ja kaikki Herran eri palvelustehtäviä hoitavat.

"Seemiläiset käsittivät sanoilla 'taivaallinen sotajoukko' taivasta kaikkine voimineen ja olentoineen. Maan joukolla he tarkoittivat maata ja kaikkea siihen kuuluvaa: tuulta, salamaa, hellettä, kylmyyttä, eläviä olentoja ja elottomia esineitä ja asioita." (ASRS)

Myöhemmin Sebaot-sanaa on alettu käyttää alkuperäisestä sanaliitosta irrotettuna itsenäisenä Jumalan nimenä.

4.2 צבאם Ts^evo'im paik. fem. (1x [+ 4x]) Seboim, "joukot"

צבאם צבאם

paik. fem. (1x, Hoos11_08) Seboim, **Zeboim**, "joukot" (= hyeenat [?])

צבויים (צבויים) צבויים

paik. fem. (3x, 1Moos14_02, 1Moos14_08,
5Moos29_22 [VT 1933 5Moos29_23]) Seboim, "gasellit"
k^etiv: Ts^evijim, qere: Ts^evojim

צְבִים צְבִים

paik. fem. (1x, 1Moos10_19) Seboim, "gasellit"

Seboim oli yksi niistä Siddiminlaakson viidestä kaupungista, jotka olivat olleet Elamin kuninkaan Kedorlaomerin alaisina 12 vuotta, mutta olivat sitten tehneet 13. vuonna kapinan. Myöhemmin Herra tuhosi kaikki Siddiminlaakson kaupungit ja hävitti Sodomian ja Gomorran lisäksi myös Seboimin.

Seboim-nimen kirjoitusasun muuttaminen alkuperäisestä ketiv- eli "kirjoitetusta" Ts^evijim- "gasellit"- muodosta voi johtua tästä kaupungin myöhemmästä hirvittävästä kohtalosta. Uusi qere- eli "luettu" muoto Ts^evojim/Ts^evo'im muistuttaa äänneasultaan joko kanaanolaisperäistä hyeenat- tai heprean kirjavat-sanaa, hepr. ts^evo'im. Hoosean kirjan Ts^evo'im-muoto, sananmukaisesti "joukot" on tulkittava tätä taustaa vasten.

Raamatussa mainitaan kaksi muutakin Seboim-niminen paikkaa, jotka kuitenkin kirjoitetaan hepreaksi eri tavalla.

צְבֵים צְבֵים

paik. fem. (1x, Neh11_34) Seboim, **Zeboim**,
"kirjavat, monenkirjavat" tai "hyeenat"

Nehemian kirjassa mainitaan Seboim benjaminilaisten asuttaman kaupunkina Babylonian pakkosiirtolaisuuden jälkeen. Tämä Seboim lienee sijainnut Saaronin laaksoon rajoittuvalla ylätasangolla, lähellä Lyddaa.

גֵי-הַצְבֵים גֵי הַצְבֵים

paik. mask. (1x, 1Sam13_18) Seboimin laakso, "hyeenojen laakso"
tai "moniväristen, kirjaviien laakso"

"Seboimin laakso oli Benjaminin sukukunnan alueella, lähellä Mikmasia. Seboimin laakso on mahdollisesti sama kuin nykyinen Wadi Abu Daba ("hyeenojen isän laakso") tai Šuk ed-Duba ("hyeenojen rotko)." (IRTI)

5. SANOJA MYÖHEMMÄSSÄ HEPREASSA

הַצְבָּאָה הַצְבָּאָה

fem. (haktaalaa-verbaalisubst. hif.) NH (arm.) komento,

komentajan tehtävä, päällikkyys

כוחות-צבא כוחות צבא

mask. mon. (plurale tantum) NH sotavoimat

מְצַבֵּיא מצביא

mask. (hif. partis.) (arm.) NH sotapäällikkö, komentaja, päällikkö

מְפַקֵּד עֲלֵיוֹן שֶׁל צְבָא

מְפַקֵּד-כוחות מפקד כוחות

מְצַבֵּיאָה מצביאה

fem. (hif. partis.) naiskomentaja

מְצַבֵּיעַ עֲלֵיוֹן מצביע עליון

ylipäällikkö, "korkein komentaja"

צְבָא-הַהַגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל צבא ההגנה לישראל
צֶה"ל צה"ל

Ts^ova haHagana le'Israel erisn. mask. NH Israelin puolustusvoimat,
Israel Defense Forces (IDF), "armeija puolustuksen Israelille"

צְבָאִי צבאי

adj. NH sotilaallinen, sota-, sotilas-

פְּקוּד צְבָאִי פיקוד צבאי

mask. armeijakunta

שִׁירוֹת צְבָאִי שירות צבאי

mask. asepalvelus, sotapalvelus

שׁוֹטֵר צְבָאִי שוטר צבאי

mask. sotapoliisi

צְבָאוֹת צבאיות

fem. (abstr. subst., ei mon.) NH sotilaallisuus, militarismi

צְבָאָנִי צבאני

adj. NH militaristinen, sotaisa